

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid

Per email: cie.jv@tweedekamer.nl

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon

Luuk Molthof
Senior onderzoeker

[l.h.molthof@
nationaalrapporteur.nl](mailto:l.h.molthof@nationaalrapporteur.nl)

Ons kenmerk

14057

Bijlagen

2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 29 februari 2024

Onderwerp Inbreng commissiedebat seksueel geweld en kindermisbruik 6 maart 2024

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

Op 6 maart 2024 komt u bijeen voor het commissiedebat seksueel geweld en kindermisbruik. Als Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen wil ik u graag de volgende punten ter informatie en overweging meegeven voor dit debat.

Stijgend aantal meldingen

Seksueel geweld tegen kinderen is een ingrijpend probleem dat op grote schaal voorkomt. Uit onze in december 2023 verschenen Monitor Seksueel geweld tegen kinderen (over 2018-2022) blijkt dat het aantal meldingen van slachtofferschap van seksueel geweld tegen kinderen bij de meeste organisaties toeneemt. Zo is het aantal slachtoffers dat bekend is bij de politie de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het aantal geregistreerde incidenten met een minderjarig slachtoffer bij de politie ligt in 2022 ruim 20% hoger dan in 2018. Bovendien worden er meer meldingen gedaan over seksueel geweld dat meer dan een jaar geleden heeft plaatsgevonden. Mogelijk hebben geruchtmakende zaken zoals die bij de The Voice of Holland eraan bijgedragen dat slachtoffers zich zijn gaan herkennen als slachtoffer en/of hierdoor de moed hebben gevonden naar de politie te stappen. Ook zien we dat seksueel geweld vaak al langere tijd plaatsvindt. Bij de helft van de meldingen bij Veilig Thuis heeft het misbruik minstens een maand geduurd, en in meer dan een derde van de meldingen zelfs langer dan een half jaar. Deze bevindingen onderstrepen het belang van voortdurende aandacht van zowel het Kabinet als de Tweede Kamer.

Verlies seksueel geweld achter de voordeur niet uit het oog

Uit meldingen bij de politie blijkt dat seksueel geweld tegen kinderen in meer dan de helft (58%) van de gevallen plaatsvindt in een woning. Het is hiermee aannemelijk dat de dader in veel gevallen een familielid of bekende van het slachtoffer is. Dit maakt het voor slachtoffers moeilijk om er over te praten en ermee naar buiten te komen. Hoewel er terecht veel aandacht is geweest voor seksueel geweld op de werkvloer, bij sportclubs en in de publieke ruimte, mogen we de grote groep slachtoffers in de thuis sfeer niet uit het oog verliezen, juist omdat de schade daar vaak het grootst is.

Aandacht voor zorgvuldige implementatie Wet seksuele misdrijven

Om slachtoffers van zedenmisdrijven beter te beschermen en de wet beter te laten aansluiten bij hedendaagse normen is de zedentitel in het Wetboek van Strafrecht gemoderniseerd. Ik ben verheugd dat de Tweede Kamer deze wet heeft aangenomen, omdat deze recht doet aan de diverse vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tegen kinderen. Het is echter van groot belang dat de wet zorgvuldig wordt geïmplementeerd. De verruimde strafbaarstellingen kunnen ervoor zorgen dat politie en justitie meer meldingen van seksueel geweld tegen kinderen krijgen. Echter, onder de huidige omstandigheden, waarin de politie, het OM en de Rechtspraak al moeite hebben met het verkorten van de lange doorlooptijden van zaken van seksueel geweld tegen kinderen, kan een toename van zaken leiden tot nog langere doorlooptijden. Voor het verwerkingsproces van slachtoffers is het belangrijk dat zaken zo snel mogelijk worden afgerond. Ik sluit mij dan ook aan bij het advies van de Raad van State om tijdig meer capaciteit te realiseren bij de politie en het OM.

Datum

29 februari 2024

Ons kenmerk

14057

Ik wil ook graag aandacht vestigen op de recente aanpassing van artikel 252 van de Wet seksuele misdrijven (WSM), die is doorgevoerd in de Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2024. Bij deze aanpassing is de term "kind" vervangen door "persoon" en is tevens het woord "kennelijk" geschrapt. In de memorie van toelichting bij deze verzamelwet wordt aangegeven dat deze laatste wijziging is doorgevoerd om zo de strafbaarstelling te vereenvoudigen en te verduidelijken. Echter, er bestaat bezorgdheid dat bepaald beeldmateriaal waarbij niet meteen helder is of het wel of niet een minderjarige betreft, niet langer als strafbaar zal worden beschouwd. Het is dan ook van groot belang om de toepassing van dit wetsartikel in de rechtspraak nauwlettend te volgen en bij te sturen als er sprake is van een te beperkte interpretatie.

Inzetten op een multidisciplinaire aanpak

In de meest recente Monitor Seksueel geweld tegen kinderen (2018-2022) heb ik de Rijksoverheid aanbevolen om het samenwerkingsverband tussen ziekenhuizen, GGD, GGZ, politie en Slachtofferhulp Nederland, ondergebracht bij het CSG, te versterken. Dit met het doel de multidisciplinaire aanpak en hulpverlening aan (minderjarige) slachtoffers van seksueel geweld in Nederland te verbeteren. Het CSG voorziet in een belangrijke hulpbehoefte, en steeds meer (minderjarige) slachtoffers weten de weg ernaartoe te vinden. Tegelijkertijd is de mate van multidisciplinaire samenwerking nog niet in alle regio's even goed ontwikkeld en ontbreekt het aan een structurele inbedding. Bovendien lijkt er ruimte voor verbetering te zijn als het gaat om het bereiken van (minderjarige) slachtoffers in de acute fase, waarin het CSG het meest voor de slachtoffers kan betekenen. Inspiratie kan worden geput uit modellen in andere landen, met name het Belgische model, dat positieve resultaten heeft behaald en gebaseerd is op centraal gefinancierde fysieke centra met inlooptmogelijkheden, interne verhoorkamers en consultatieruimtes en met een grotere rol voor forensisch verpleegkundigen.

Onderzoek naar georganiseerd seksueel misbruik

Zoals u weet heeft de Tijdelijke Onderzoekscmissie Georganiseerd Sadistisch Misbruik Minderjarigen ingesteld onder leiding van prof. dr. Jan Hendriks in december 2022 haar onderzoeksrapport gepubliceerd. Daarin stelt de commissie vast dat slachtofferverklaringen de enige directe bron voor meldingen van georganiseerd sadistisch misbruik met rituele kenmerken vormen. Vanuit andere

bronnen is daarvoor geen ondersteuning gevonden. De commissie Hendriks constateert wel dat het onomstreden is dat georganiseerd en gewelddadig misbruik van minderjarigen bestaat. De conclusies over het bestaan van georganiseerd en gewelddadig seksueel misbruik acht ik schokkend. Mede naar aanleiding van deze conclusies is mijn Bureau van plan later dit jaar een onderzoek te starten.

Datum
29 februari 2024
Ons kenmerk
14057

Als bijlage vindt u ter informatie de eerder genoemde Monitor Seksueel geweld tegen kinderen (2018-2022) en bijbehorende factsheet. Uiteraard ben ik graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten, bijvoorbeeld in een technische briefing of in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Conny Rijken
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*

Bijlage(n)

- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2023). *Monitor seksueel geweld tegen kinderen 2018-2022*. Nationaal Rapporteur.
- Bijbehorende factsheet.